

hed som for umyndiges Midler, have jo i de senere Aar i alt Fald været tilbøjelige til at foretrække Anbringelse i Kreditforeningspapirer, fordi man ved de lavere Kurser kunde faa mere Rente end ved den direkte Anbringelse. En af Virkningerne ved denne Foranstaltning vil da utvivlsomt blive, at disse Institutioner ville blive mere tilbøjelige til direkte Anbringelse end tidligere, og Laantagerne ville jo erfaringsmæssig hellere have saadanne faste Laan — jeg behøver ikke at udvikle Grundene, de ere mange. Det vil altsaa blive en indirekte Fordel for Laantagerne, der vil flyde af denne Foranstaltning.

Jeg har tidligere staaet her som Ordfører for en Foranstaltning af ikke saa lidt mere vidtgaaende Karakter. Det var i Samlingen 1894—95, da der her forelaa et Forslag om Ændring i Kreditforeningsstatutterne. Samtidig indkom der et Andragende fra Agrarforeningen, som den Gang var i sin Blomstringstid; det gik ud paa en Statsgaranti for 100 Mill. Kr. Landbokreditforeningsobligationer. Dette Andragende blev henvist til Udvalget, vi behandlede det, og det gav Anledning til, at vi optog denne Tanke og optog den med Tilslutning af hele Udvalget. Vort Forslag gik ud paa, at de bestaaende Kreditforeninger, saavel Købstads- som Landboforeninger — vi udvidede altsaa Tanken, som ret og billigt var — skulde kunne indrette særlige Afdelinger, i hvilke der kun udlaantes indtil $\frac{1}{2}$ af Vurderingssummen, medens det sædvanlige Kreditforeningsmaksimum jo er $\frac{3}{5}$. For disse Afdelingers Obligationer skulde Staten garantere indtil et Beløb af 150 Mill. Om dette Forslag samledes saa at sige hele Udvalget, thi de to Mindretal, der var, vare ikke uenige i Princippet, men blot med Hensyn til visse Detailler. Det Mindretal, der var mest uenigt, Højremindretallet, foreslog i Stedet for $\frac{1}{2}$ af Vurderingssummen at sætte $\frac{4}{10}$; altsaa $\frac{4}{10}$ i Stedet for $\frac{5}{10}$; man vilde derved gøre Sikkerheden noget bedre, men man gik ind paa selve Princippet om Statsgaranti. Om denne Statsgaranti stod der saa her i Folketinget en heftig Kamp, hvad vistnok adskillige ærede Medlemmer, der da vare Medlemmer af Tinget, ville kunne erindre. Jeg førte da Ordet for Statsgarantien og havde det daværende Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Scharling) og den daværende Indenrigsminister, Hørring, som bestemte Modstandere af Princippet. Men i Virkeligheden

gav det overvejende Flertal i dette Ting Tanken sin Tilslutning.

Hovedindvendingen mod Statsgarantien var den samme, som man altid har hørt, at det vilde svække den danske Stats Kredit i Udlandet. Jeg henpegede paa, at den danske Stat allerede i ganske betydeligt Omfang var inde paa at være Garant dels for ubegrænset Risiko, Risiko af i og for sig ubegrænset Art. Man kunde da henpege paa Statens Garanti for de lolland-falsterske Baner, paa Statens Garanti for det af Københavns Havnevæsen optagne Laan til Frihavnens Anlæg, paa Statens Garanti for Husmandskreditforeningerne og paa Statens Garanti for Statsanstalten for Livsforsikring. Navnlig med Hensyn til den sidste er der — ja, den byder ganske vist i Realiteten, mener jeg, ingen virkelig Risiko, saa forsigtigt som denne Anstalt bliver ledet —, men i Teorien er der en ikke ringe Risiko. Aldrig har nogen erfaret, at disse forskellige Garantier, som den danske Stat har paataget sig, og som slet ikke dreje sig om helt ubetydelige Beløb, i mindste Maade have paavirket den danske Stats Kredit i Udlandet, og jeg tror heller ikke, det er paastaaet fra nogen Side. Den Indvending kan jeg altsaa ikke tillægge saa stor Værdi, som man har gjort fra anden Side, og jeg kunde vedblivende stemme for en lignende Foranstaltning som den, omtrent hele dette Ting den Gang var enigt om.

Naar jeg ikke desto mindre ikke vil foreslaa at erstatte det fra den højtærede Regering fremkomne Lovforslag med et Forslag om en saadan Statsgaranti, saa er det af følgende Grunde. For det første maa jeg indrømme, at der ikke vil være videre Udsigt til at faa gennemført et saadant Forslag om Statsgaranti for Kreditforeningsobligationer. Den Modstand, det da sikkert vilde have fundet i Lands-tinget, vilde det ogsaa den Dag i Dag, tror jeg, finde. Fra Regeringens Side vilde det vel nu ikke i Princippet finde Modstand; i alt Fald stemte alle de af Regeringens Medlemmer, som da vare Medlemmer af Tinget, for Forslaget den Gang. Men, som sagt, jeg tror, det vil være meget vanskeligt, maaske umuligt, at gennemføre. Dernæst er der et andet og mere reelt Hensyn, og det er dette, at dette Forslag med Rette tager ganske særlig Sigte paa det franske Pengemarked. Det gjorde man ikke den Gang, vi stiledede mere mod det tyske og maaske det en-